

171 . Șimleu Silvaniei | Județ: Sălaj | Punct: str. A. Mureșanu nr. 33-35 | Anul: 2007

Anul: 2007

Cod RAN: 139893.07

Perioade: Protoistorie

Epoci: La Tène

Tipuri sit: locuire, descoperire funerară

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Vasile Daniel Culic, Horea Dionisiu Pop

Instituții: Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău, Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău

Rezumat

Masivul Măgura Șimleului domină zona nord-vestică a Depresiunii Șimleului, iar orașul Șimleu Silvaniei se întinde la poalele Măgurii, spre S, pe malul râului Crasna. Strada A. Mureșanu, amplasată la baza Măgurii. În vederea salvării vestigiilor antice dacice identificate a fost trasată o secțiune orientată aprox. S-N, cu latura vestică paralelă cu strada la 31 m V de aceasta. Cercetarea preventivă a dus la identificarea a 14 complexe arheologice dacice (sec. I a.Chr- prima jum. a sec. I p.Chr.). Dintre acestea se detașează clar complexul C11 (locuință compartimentată) în care a fost descoperit un destul de bogat material arheologic exclusiv ceramic, dar și trei fusaiole din lut dintre care una bogat ornamentată.

Raport

Masivul Măgura Șimleului domină zona nord-vestică a Depresiunii Șimleului, iar orașul Șimleu Silvaniei se întinde la poalele Măgurii, spre S, pe malul râului Crasna. Strada A. Mureșanu, amplasată la baza Măgurii, mai precis la baza unui deal din componența acesteia, Dealul Cetate, la V de acesta, suprapune un segment din mai vechea așezare civilă dacică. Începând cu data de 17 iulie 2007 au fost efectuate lucrări de supraveghere arheologică la obiectivul proiectat, în baza autorizației de supraveghere arheologică nr. 254/2007 emisă de MCC. Lucrările efectuate pentru amenajarea zonei construibile au constat în excavări mecanice (cu ajutorul unui excavator) pentru degajarea solului pietros din panta dealului care coboară până la strada propriu-zisă A. Mureșanu.

În momentul apariției vestigiilor arheologice excavările mecanice au fost stopate și au fost facute demersuri pentru continuarea lucrărilor sub forma unei săpături arheologice preventive în baza autorizației nr. 288/2007 emisă de MCC.

Despre locuirea civilă dacică de pe strada A. Mureșanu primele indicii au apărut în anul 1976, dar în ceea ce privește zona investigată de noi cercetările de teren din anii 1989-1992, 1995-1999, 2001-2007 au relevat existența unor amenajări antice de anvergură în pantele dealurilor (terase antropogene) ce mărginesc strada propriu-zisă. Unele terase ating și L de 100 m și l actuală de cel puțin 20 m. În aceste terase, de altfel, au fost amenajate ulterior și gospodăriile actuale, afectând însă parțial amenajările și locuirea antică. Atât la gospodăria cu nr. 33 cât și la cea cu nr. 35 au fost identificate nivele de locuire dacică încadrate cronologic între sec. I a.Chr.-I p.Chr.

Suprafețe cercetate:

În vederea salvării vestigiilor antice dacice identificate a fost trasată o secțiune orientată aprox. S-N, lungă de 17 m și lată de 4 m cu latura vestică paralelă cu strada la 31 m V de aceasta. În acest sector complexe apar în general la -2,50-2,65 m adâncime datorită alunecărilor ulterioare de pe pantele superioare. Numerotarea secțiunii s-a făcut în continuarea metrajului de la limita sudică a proprietății.

Complexele arheologice au fost numerotate începând cu 1 până la 13.

Cercetarea preventivă a identificat 14 complexe arheologice dacice (sec. I a.Chr- prima jum. a sec. I p.Chr.): gropi menajere (3), locuințe (2), vetre de foc (3), cuptoare menajere (3), pereți arși de locuință (2), depunere de vas (1). Dintre acestea se detașează clar complexul C11 (locuință? compartimentată, 4 încăperi numerotate de la S la N) în care a fost descoperit un destul de bogat material arheologic exclusiv ceramic, dar și trei fusaiole din lut dintre care una bogat ornamentată și o statueta feminină din lut ars.

Cpl. C1: complex de locuire, adâncire de 0,4 m în interiorul C11, în zona m. 16,5-20, spre profilul estic al S1. Umplutură sol maroniu cu pigmenți ceramici.

Cpl. C2: vatră de foc cu d de 1,1 m, surprinsă între m. 16-17 la -2,5 m. Are crusta arsă până la 10-12 cm gr. În zona vetrei a fost descoperită ceramică dacică lucrată cu mâna. Complexul aparține de fapt de C11, fiind instalația de foc din încăperea 3.

Cpl. C3: groapă de provizii cu d de 1,2 m, surprinsă între m. 13,5-14,7 la -2,65 m înspre profilul estic. Are fundul la -4,05 m, deci ad. de 1,2 m. În C3 a fost descoperită ceramică dacică lucrată cu mâna și la roată, dar și oase de animale nearse. Complexul pare anterior față de C11, fiind o groapă cu umplutură de sol maroniu cu pigmenți, dar spre bază având un strat subțire de cenușă care suprapune un nivel de arsură roșie gros de 0,25 m.

Cpl. C4: cuptor cu d de 0,8 m, surprins între m. 12-13 la -2,65-2,95 m înspre profilul estic. Are crusta arsă până la 10-15 cm grosime. În zona vetrei a fost descoperită ceramică dacică lucrată cu mâna. Complexul pare de fapt anterior față de C11, fiind o instalație de foc amenajată într-o groapă cu d. de 1,75 m și ad. de 0,45 m cu umplutură de sol negru cu pigmenți.

Cpl. C5: groapă de provizii cu d. de 1,25 m, dar profil neregulat, surprinsă între m 8,5-10,2 la -2,65 m înspre profilul estic. Are fundul la -4,65 m, deci ad. de 1,55 m. În C5 a fost descoperită ceramică dacică lucrată cu mâna, dar și oase de animale nearse. Complexul pare anterior față de C11, fiind o groapă cu umplutură de sol cu cenușă, cu pigmenți, dar spre buză având un strat de arsură roșie gros de 0,25-0,30 m.

Cpl. C6: groapă de provizii cu diametrul la gură de 1,5 m și apoi de 1,2 m, dar profil neregulat, surprinsă între m. 5,4-7 la -2,65 m înspre profilul estic. Are fundul la -4,55 m, deci ad. de 1,45 m. În C6 a fost descoperită ceramică dacică lucrată cu mâna, dar și oase de animale mari nearse. Complexul pare anterior față de C11, fiind o groapă cu umplutură de sol cu cenușă și nisip, cu pigmenți ceramici, de lemn ars, dar și lentile de sol negru.

Cpl. C7: cuptor cu diametrul de 0,8 m, surprins între m. 18,7-19,5 la -2,3 m în profilul vestic. Are crusta arsă până la 5 cm gr. și pereții păstrați pe h de 0,3 m. În zona complexului a fost descoperită ceramică dacică lucrată cu mâna și la roată, dar puțină. Complexul pare contemporan cu C11, fiind o instalație de foc amenajată în exteriorul acestuia cu umplutura din rocă sterilă sfărmată și boltă arsă de cuptor prăbușită.

Cpl. C8: vatră de foc cu d. de 1,3 m, surprinsă între m. 6,9-8,4 la -2,6 m în profilul vestic al S 1. Are crusta arsă până la 10 cm gr., vatra fiind amenajată pe pietre locale de micașist. În zona vetrei a fost descoperită ceramică dacică lucrată cu mâna și la roată, oase de animale. Complexul aparține de C11, fiind instalația de foc din încăperea 1.

Cpl. C9: perete ars (chirpici și lemn ars mărunț) despărțind încăperile 1 și 2 ale complexului C11. Lățimea arsurii este de până la 0,2 m și gr. de 0,1-0,2 m. A fost surprins între m. 9-10 ai S 1.

Cpl. C10: vatră de foc cu d. de 1,1 m, surprinsă între m 10,65-11,85 la -2,6 m înspre profilul vestic al S1. Are crusta arsă până la 10-12 cm grosime, vatra fiind amenajată pe pietre locale de micașist. În zona vetrei a fost descoperită ceramică dacică lucrată cu mâna și la roată și o cute masivă din piatră. Complexul aparține de C 11, fiind instalația de foc din încăperea 2.

Cpl. C11: locuință de suprafață compartimentată amenajată pe terasa antropogenă cu lungimea orientată aprox. S-N surprinsă între m. 6-21,8 cu nivelul de călcare la -2,6 m. Lungimea vestică surprinsă este de 10 m, iar cea estică de 9 m. Construcția avea cel puțin 4 încăperi și dimensiunile probabile de 16 x 3,5 m. Încăperea 1: 4? x 3,5?; încăperea 2: 4 x 3,5 m; încăperea 3: 3,4 x 3,5 m; încăperea 4: 4 x 3,5 m. Primele 3 încăperi erau dotate cu instalații de foc, iar pentru cea de-a patra nu putem face precizări în acest sens

deoarece panta accentuată a terenului a dus la degradarea în timp a terasei dacice afectând nu doar cpl. C11. Limita vestică a locuinței C11 este dată foarte clar de peretele ars surprins pe lungimea de 10 m. Acesta are o lmedie de 0,25-0,3 m păstrat pe 0,1 m h, iar între m. 13-14,2 s-a păstrat chiar talpa carbonizată a peretelui din care "pleca" și compartimentarea (tot pe talpă din lemn) dintre încăperea 2 și 3. Inventarul construcției constă în sol negru-marونیu cu multă cenușă, chirpici și ceramică dacică lucrată cu mâna (oale, cești-opaiț, străchini, fructiere) și la roată (fructiere, kantharoi, boluri, străchini), dar și fragmente ceramice pictate celtice specifice sec. I a.Chr.

Cpl. C11/1: perete ars (chirpici compact căzut și lemn ars mărunț) în zona peretelui încăperii 2 al complexului C11, între m. 12-13 spre profilul vestic al secțiunii. Dimensiunile arsurii sunt de până la 0,7 m și gr. de 0,1-0,2 m.

Cpl. C12: este de fapt un vas spart pe loc, în exteriorul C11, la V de acesta la m 15-16,15. Vasul este un chiup modelat cu mâna descoperit la -2,5 m.

Cpl. C13: cuptor de mari dimensiuni, cu dexterioar de 2 m și cel interior al crustei arse de 1,3 m. A fost surprins între m 17,7-19,8 la -2,4 m pe mijlocul secțiunii. Are crusta arsă până la 10 cm grosime și pereții și bolta prăbușite pe crustă. Pereții se pare că au fost realizați din lut galben care s-a păstrat la baza conservată a cuptorului. În zona complexului a fost descoperită puțină ceramică dacică lucrată cu mâna și oase mici de animale. Complexul nu este contemporan cu C11, fiind o instalație de foc amenajată în peste peretele vestic al acestuia. Umplutura complexului este din rocă sterilă sfărmată și boltă arsă masivă de cuptor prăbușită.

Materiale arheologice descoperite constau cantitativ preponderent în ceramică, specifică epocii dacice clasice, dar mai ales sec. I a.Chr. Ceramica descoperită este în general fragmentată și doar în complexul C11 au fost descoperite recipiente întregibile. În general majoritatea ceramicii este confecționată cu mâna, doar cca. 15% la roata olarului. Formele lucrate cu mâna sunt reprezentate de oale (majoritare), străchini, cești-opaiț și căni. Ceramica modelată la roată cuprinde, la rândul său, o anume varietate: fructiere, kantharoi, căni, urcioare, boluri, cupe. A mai fost descoperită și ceramică celtică pictată de import (două fragmente).

Dintre complexe descoperite se detașează clar cpl. C11 (locuință compartimentată) în care a fost descoperit un destul de bogat material arheologic exclusiv ceramic, dar și trei fusaiole din lut dintre care una bogat ornamentată.

O prezență insolită și extrem de interesantă și importantă o constituie descoperirea, în încăperea nr.4, a unui statuete feminine dacice din lut ars, reprezentată stângaci precum majoritatea celor descoperite până acum în Dacia preromană. Piesa este cea de-a doua descoperită până acum în nord-vestul României, un prim exemplar (masculin) fiind găsit la Marca-Cetate în campania de săpături din anul 1972. Statueta de la Șimleu are h de 7,2 cm și lmaximă, în zona brațelor deschise, de 4,2 cm. Grosimea piesei este de 1,6 cm în zona bazinului și a gâtului. Capul personajului a fost reprezentat rotund în care au fost "ștampilate" stângaci ochii, nasul și gura. Gâtul este aproape inexistent. Brațele au fost modelate ca niște extremități conice lungi de max. 1,5 cm. Sâniile nu au fost reprezentați deloc. Picioarele scurte, comparativ cu restul corpului, de doar 2 cm lungime au fost reprezentate despărțite, iar etichete acestora excesiv de mari și grosolan realizate. Sexul personajului este dat de reprezentarea triunghiului pubian, realizat de asemenea stângaci, prin câteva împunsături. Lutul din care este modelată piesa este specific locului, cu paiete de mică, nisip și pietricele.

Suprafața cercetată: 70 m² (Suprafața afectată de proiect: 1275 m²).

Cercetarea preventivă a identificat 14 complexe arheologice dacice (sec. I a.Chr.-prima jum. a sec. I p.Chr.): gropi menajere (3), locuințe (2), vetre de foc (3), cuptoare menajere (3), pereți arși de locuință (2), depunere de vas (1). Dintre acestea se detașează clar complexul C11 (locuință compartimentată) în care a fost descoperit un destul de bogat material arheologic exclusiv ceramic, dar și trei fusaiole din lut dintre care una bogat ornamentată. Piesa care se remarcă este o statueta întreagă din lut ars reprezentând schematic un personaj de sex feminin. A mai fost descoperită și ceramică celtică pictată de import (două fragmente).

În general materialele ceramice descoperite se încadrează cronologic în sec. I a.Chr., doar detaliile tipologice și ceramica celtică pictată fiind argumente în sprijinul datării oferite.

Informații suplimentare online

[Raportul 3991 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
